

EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİNİ GERÇEKLEŞTİREREK FAŞİZMİ VE EMPERYALİZMİ YENECEĞİZ

Partinin 23. kuruluş yıldönümü nedeniyle F. Almanya'da Gelsenkirchen'de düzenlenen Dayanışma Gecesi'nde yapılan konuşmadan, 10 Mart 1984.

Türkiye'de, önceden hazırlanmış politik senaryonun “demokrasiye geçiş” bölümünün oynandığı şu günlerde Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma ihtiyaç ve gereği daha da artmıştır ve artmaya devam edecektir. Birincisi, zamanla her olaya olduğu gibi Türkiye olayına da ilgi aşınıyor. İkincisi ve daha önemlisi, Türkiye'de demokrasi ve insan hakları konularıyla ilgilenilmesini istemiyen güçlü ekonomik ve politik çıkar odakları aldatmaca demokrasi gösterilerini geçmiş gibi kabule hazırlar ve kimi önemli demokratik kurumlara ve Avrupa kamuoyuna da böyle kabul ettirmek için elden gelen çabayı esirgemiyorlar.

Oysa işkencesi, zulmü, evrensel hukuk ilkelerini ve insan haklarını çiğneyen yargılamaları, devlet baskı ve terörüyle parlamenter örtülü faşist rejimi sürüp gidiyor. Hapishanelerde günlük işkence, insanlık dışı koşul ve işlemlerin yanı sıra, toplu saldırılar ve ölümler de eksik olmuyor. Ünlü Diyarbakır hapishanesinde son iki ayda verilen can kayıplarından sonra Mart'ın ilk haftasında yedi Kürt yurtseveri daha yaşamını yitirdi, altısı da komada. Hemen hemen aynı günlerde Mamak cezaevinde TKP davası sanıkları dövülüp coplanarak savunmalarını hazırlayabilmekten alakondular. Ankara Barosu Başkanı Önder Sav'ın bu olaya ilişkin olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderdiği yazılı uyarı, hem cunta zindanlarındaki koşul ve işlemlerin, hem de savunma hakkının bile tanınmak istenmediği sıkıyönetim mahkemeleri yargılamalarının hukuk dışılığının yetkili bir hukuk kurumu başkanı ağzından kesin mahkûmiyetinin belgesidir. Olaylar öylesine ciddi ki, Adalet Bakanı her iki cezaevine ilişkin tahkikat açtırmak gereğini duymuş, bakanlığın durumunu kurtarmak için olsa gerek.

Bu arada, Türkiye İşçi Partisi'nin kurucularından, merkez ve yerel yöneticilerinden 102 yoldaşımızın ağır hapis cezalarına çarptırılmaları yargılamaların hukukla hiç bir ilgisi olmadığının, tribünlerdekilere için yapılan hukuk gösterileri olmaktan öte geçmediğinin yeni bir kanıtıdır. Bu mahkûmiyet kararı Roma hukukundan beri evrensel kural haline gelmiş bulunan ve Türkiye'nin de imzalamış bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Anlaşması'nın 2. maddesinin açık ve kesin ihlalidir: Yapıldığı zaman suç sayılmayan bir eylemden ötürü kimsenin daha sonra suçlanamayacağı kuralının ihlalidir. Yalnız Türkiye İşçi Partisi değil, TÖB-DER, Barış Derneği, Yazarlar Sendikası, TSİP, DİSK v.b. dava ve kovuşturmalar da aynı durumdadır, onlar da 1975-1980 arası suç sayılmayan, aslında hiçbir parlamenter demokrasi rejiminde suç sayılmayacak olan eylemlerinden dolayı yargılanmış ve yargılanmaktadırlar. DİSK davasına o konfederasyona bağlı sendikalar hakkında birer birer dava açılıp eklenerek sıkıyönetim savcıları ve mahkemeleri aynı suçu işlemeye devam ediyor-

lar. Yalnızca bu durum dahi, İnsan Hakları Anlaşmasını esas alan Avrupa Konseyi'nin Türkiye'yi üyelikten çıkarması için yeterli gerektir.

Kaldı ki, yönetimlerin yasaları her ne derse desin, zulme, baskıya, adaletsizliğe, sömürüye karşı direniş ve mücadele hakkı insanlığın elinden alınamaz meşruluğu evrensel bir haktr.

Türkiye'nin demokrasiye geçtiğini değil, anti-demokrasiyi geliştirdiğini kanıtlayan bu ve benzeri daha birçok baskı, zulüm, özgürsüzlük ve haksızlık olgusuna karşın, sivil elbise giymiş Evren Cuntası Türkiye'de "sağlam temeller üzerine oturmuş istikrarlı bir rejim" oluşturabilmekten çok uzak. Gerek politik, gerekse ekonomik alanda çelişkiler kısa sürede ve belirgin çizgilerle su yüzüne çıkmakta gecikmedi. Cunta kendi modeli "demokrasiye geçiş"te beklemediği ölçüde zorlandı ve zorlanıyor. Geçen Mayıs ayından bu yana siyasal düzeyde çelişkiler partilerin oluşması, seçimlere katılıp katılmamaları ve seçim sonuçları ve tartışmaları olarak su yüzüne vurdu ve yerel seçimler tahmin ve tartışmaları olarak sürüyor.

Anayasa Mahkemesi'nin Yerel Seçimler Yasasını Anayasa'ya uygun bulması beklediğimiz bir karardı. Yüksek mahkemenin kararı hukuksal değil, siyasal bir karar olacaktı, öyle de oldu. Yerel seçimlere girmelerine müsaade olunmamış partilerin bir yasa ile yerel seçimlere girmeleri de yasaklansaydı, "demokrasiye geçiş" aldatmacasını Batı'nın en sağcı politik çevre ve kişilerine dahi kabul ettirmek zor olurdu; çünkü bu geçiş gerçek olmasa bile, görünüm korunmalıydı. Yeni yasa çıkartarak yasaklamadan vazgeçildi, ama, yeni hükümet koltuğuna oturmuş partinin yerel seçimlerden yenik çıkması da yalnız o partice değil, onu tutan güçlerce de (altı Kasım öncesi karşı çıkmış olan Evren cuntası dahil) istenmiyordu. Hedef her şeyden önce "istikrar ve güçlü hükümet"! Sık sık seçimler, zayıf hükümetler yolu bir daha açılmasın! Sonuç: Anavatan Partisi'nin hazırlayıp gümrükten mal kaçırırçasına Meclis'ten geçirttiği yasa tasarısı.

Siyasal düzeydeki partiler, seçimler ve sonuçları yarışma ve çekişmelerinin, cuntanın öngördüğünden fazla ve farklı nitelikte partiler oluşmasının altında ne var? Sınıfsal çelişkiler var elbet!

Türkiye, üç yılı aşkın bir zamandır, emperyalizme bağımlı kapitalizminin, bu bağımlılık çerçevesi içinde, yapısının değiştirilmesi çabasını yaşıyor, Özal ve ekibi -Partisi değil- iktidara oturduklarından beri bu süreç hızlandırıldı, tam bir açık seçiklik kazandı. Türkiye, emperyalizme bağımlı iki kapitalist toplum modelinin birinden diğerine geçirilmeye çalışılıyor: 1) Devletçilik politikası ve ekonomide devlet sektörü eliyle özel sektörü palazlandıran, himayeci, dış ticaret açığını kapatmak amacıyla iç pazara dönük ikame sanayii geliştirmek modelinden; 2) sanayiinin özellikle de kamu kesiminin büyük ölçüde tasfiyesi ile, tarım ve tarım ürünlerini işleme sanayiine, maden çıkartma ve turizme dayalı iç pazarı daraltıp, ihracata yönelik olarak belirli malların üretiminde yoğunlaşan, iç ve dış rekabete (yani serbest ithalata ve yabancı sermayeye) açık bir modele geçiş ve buna uygun ekonomik "yeniden yapılaşma"; tekelleşmenin hızlanması ve yeni tekelci sermaye grup ve unsurlarının ortaya çıkışı. Bu modelde yabancı tekeller, uygun görürlerse, bölge ülkelerine ihracata yönelik sanayi kurabilirler.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana oluşturulmasına girişilen birinci mode-

lin yarım yüzyıl sonrasındaki sonucu; her bakımdan emperyalist ülkelere bağımlı bir sanayileşme oldu; ithalat azalmadı, arttı, dış ticaret açığı kapanmadı, daha da büyüdü; kaynaklar üretken yatırımlara akıtılmayıp israf edildiğinden, iç ve hele dış borçlar yığıldı, enflasyon ve ekonomik durgunluk bir arada yaşanır oldu.

Şimdi Türkiye’de ilk kez yalnızca uzmanlar, ekonomistler, yazarlar değil, sıradan iş adamları, sanayiciler, tüccarlar, bankacılar, orta ve küçük işletmeciler, ziraat odaları temsilcileri bu iki ekonomi modelini tartışıyorlar. Tekelleşme ve tekeller sanayi ve bankacılıkta, Özal direksiyonu ele alalı beri dış ticaret sektöründe de önlenmesi gereken olumsuzluklar olarak ileri sürülüp acı yakınmalar dile getiriliyor. Tekeltekeldışı sermaye çelişkisi keskinleşmiş olarak apaçık ortada. Tekelci kesim içinde de ayrışma ve karşıtlaşma gazetelere kadar yansıyor. Ve bütününde sanayicilerle dış ticaret erbabı teşvikler ve kredi konusunda karşı karşıya.

İşçi sınıfı ve yoksul köylü kitlesi dışındaki bu ayrışma ve çelişkiler partiler düzeyinde bir yanda ANAP, öte yanda SODEP ve DYP, daha geriden de RP olarak yansıyor.

Yerel seçimlerde cuntanın üç icazetli partisinin toplam oyları düşürülmelidir, özellikle de ANAP’ın oyları, öteki ikisi zaten erimekte olduğu için değil sadece. ANAP’ın sorumlusu Özal Türkiye ekonomisini bugünkünden de daha geri düzeye çeken, emperyalizmin finans kurum ve kuruluşlarına toptan teslim eden uygulamaları hızla yaşama geçirmeye koyulduğu için; onların kapitalist sistemin uluslararası işbölümünde Türkiye’ye aldirtmak istedikleri ve en gerici, en fazla emperyalizm yanlısı yerli tekeli sermayenin de çıkar hırsıyla kabullendikleri yere Türkiye’yi itelediği için.

Birinci modelden ikinci modele geçiş sırasında emek-sermaye çelişkisi Türkiye’de görülmedik ölçüde derinleşiyor. Büyük sermaye artık-değeri ve artık-ürünü durmadan büyütüyor. İşçi ve yoksul köylü sınıflarının çıkarları partileşme düzeyinde kendini göstermiyor. Onların oyları kendi sübjektif değerlendirmelerine göre, seçime giren partiler arasında dağılacaktır, büyük bir bölümünün SODEP’e gitmesi ihtimaliyle.

Geliştirilen böylesi bir ekonomik temel üzerinde siyasal askersel bağımlılık da tırmandırılıyor. Amerika’nın dünya stratejisinin Yakın Doğu’dan Basra Körfezi, Orta Doğu, Hint Okyanusu ve Uzak Doğu’ya kadar uzanan bölümü için İncirlik üssünün bağlantı ve ikmal ve gereğinde doğrudan saldırı için taşıdığı önem, ve ABD’nin Çevik Kuvvetlerinin Türkiye’den hareketle bölge ülkelerine ve Körfez’e müdahaleye ne denli hazır olduğu son gelişmelerle kuşkuyla yer bırakmayan bir açıklıkla ortaya çıktı. Türkiye ABD emperyalizminin ve bölgedeki gericiliğin giderek daha da etkin bir aracı olmak yolunda. Evren’in Fas İslam Konferansı’na katılımı, Suudi Arabistan ziyareti, ABD ile oluşturulmuş bulunan Yüksek Savunma ve İşbirliği Komisyonu toplantısı ve Türkiye’ye yapılan baskılar bu yolda ilerleyişin yeni adımlarıdır.

Faşizme karşı mücadelenin emperyalizme karşı mücadeleden ayrılamıyacağı, birbirleriyle bağlantılı olduğu bu son gelişmelerle de doğrulandı. Halka kendi güncel çıkarları ve can güvenliği açısından emperyalizme ve Türkiye’yi yönetenlerin dış ve savunma politikasına karşı çıkmanın gerekliliğini anlatabilmenin ve barış için mücadeleye yönlendirebilmenin olanakları genişlemekte ve somutlaşmaktadır.

[...]

Faşist devlet terör ve baskısı, günlük yaşam koşullarının çok ağırlaşması altında kitlelerin bir ölçüde yılgınlığa uğraması, aktif mücadeleden geri durması doğaldır. Kitlelerin “Yeter gayri!” deyip hareketlenmeleri zamanla bir birikime bağlı.

Bundan ötürü halka taan edecek değiliz elbette. Halk ozanının erdemli deyişyle, “Halka taan eylemek nemiz / Cümle küstahlık bizdedir”. Evet, bizlerde. Kürt ve Türk, Türkiye’nin ilerici güçlerinde, devrimcilerinde. Kitleler önlerinde inanılır, gücüne güvenilir bir başka seçenek görmedikçe, bunları onlara gösterecek örgütlü ve güçlü bir önderlik bulunmadıkça, varolan partiler içinden “ehven-i şerri”, veya yalancı halk dalkavukluğunu seçme yanılığını sürdürecektir. Kendiliğinden bir birikim olsa, bıçak kemiğe dayansa, kitleler ayaklansa bile, bu, olumlu kalıcı sonuç vermez. Toplumda kendiliğinden meydana gelen gelişmeler ne devrimi doğurur, ne devrim yolunda adım attırtır; yalnızca devrimin koşullarını, olanağını hazırlar. Bunu devrime dönüştürecek ve devrimi kalıcılığa kavuşturacak etmen, başta ve önde işçi sınıfının partisi olmak üzere, tüm ilerici, devrimci güçlerin dış ve iç sınıf düşmanına karşı mücadelenin taktik ve stratejik ana hedefleri üzerinde şimdiden ittifakı ve bu hedefler doğrultusunda kitleleri seferber ederek ortak mücadeleyi geliştirmeleridir. Bunu gerçekleştirmeye topluca hazır ve kararlı mıyız? Gerçekleştirebilmenin koşullarına, kurallarına uyabilecek miyiz?

Çelişkiler, çatışmalar keskinleştikçe, parlamenter sivil yönetim paravanası ardındaki faşist cuntanın dizginleri çekmesi, yeni “yumruklar indirmeye” girişi çok olasıdır. Anayasanın geçici maddeleri bunun için getirilmiş, yedi yıllık “deneme dönemi” bunun için öngörülmüştür. Gerekli görüldüğünde “ülkenin istikrarı” ve “güçlü hükümet”in korunması adına, faşizmin şimdilik kınında tutulmak istenen saldırı silahları da çekip çıkarılacak, “iç düşmanlara” karşı, yani Kürt halkına, işçi sınıfına, yoksul emekçi kitlelere karşı kullanılacaktır.

Her birimiz faşizm ve emperyalizmin kendi başımıza üstesinden gelebilecek güçte değiliz; bunu Marksist-Leninist gerçekçilik ve alçak gönüllülükle kabul etmeliyiz.

Türkiye İşçi Partisi şöyle veya böyle, er veya geç, eylem birliğinin gelişeceğine, cephe ve örgütsel politik birliğin gerçekleşeceğine kesin inanıyor, çünkü bunları nesnel gerçeklik dayatıyor. Yalnız kitleler değil, onları yönetme ve yönlendirme durumunda olan örgüt ve kişiler de kendi deneyimleriyle öğreniyorlar. Bizler de bilinçli ve kararlı bir biçimde hızla toparlanamazsak, başımızı nesnel gerçekliğin sert duvarına vura vura toparlanmayı öğreneceğiz demektir.

Türkiye İşçi Partisi bu anlayış içinde davranmaktadır. Çeşitli düzeylerde birliğin gerçekleştirilebilmesinin koşul ve kuralları üzerinde durmakta, bu zemin üzerinde ve birlik doğrultusunda örgütlerarası ilişkilerini geliştirmektedir. Türkiye’nin sağlıklı, diri güçlerinin birleşmeyi, faşizmi ve emperyalizmi yenmeyi başaracaklarına sarsılmaz inancımızla.

Çark Başak, Sayı 24 (101), Mart 1984